

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH ĐIỆN BIÊN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 03/2026/DS-PT
Ngày: 29/01/2026
V/v tranh chấp về bồi thường thiệt
hại do tính mạng bị xâm phạm

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐIỆN BIÊN

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: bà Hoàng Thị Hòa

Các Thẩm phán: bà Phạm Thị Thu Hằng

Ông Nguyễn Văn Phương

- Thư ký phiên tòa: bà Mai Hồng Hạnh, Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Điện Biên.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Điện Biên: bà Nguyễn Thị Hòa, Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 29 tháng 01 năm 2026 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Điện Biên xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 08/2025/TLPT-DS ngày 17 tháng 11 năm 2025, về việc “*Tranh chấp về bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm*”.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 06/2025/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2025 của Tòa án nhân dân khu vực 3 - Điện Biên bị kháng cáo. Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 05/2026/QĐ-PT ngày 07/01/2026, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: ông Giàng Seo D, sinh năm 1989; địa chỉ: bản H, xã V, huyện NP (nay là xã N), tỉnh Điện Biên (có mặt).

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: ông Hằng A V, bà Đặng Hồng H - Chuyên viên pháp lý của Công ty Luật TNHH LPA; địa chỉ: Tầng 2, Tòa nhà N03-T6 khu Đ, phường X, quận B (nay là phường XD), Thành phố Hà Nội (có mặt).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: bà Lý Thị N - Luật sư Công ty Luật TNHH LPA thuộc Đoàn luật sư Thành phố Hà Nội; địa chỉ: Tầng 2, Tòa nhà N03-T6 khu Đ, phường X, quận B (nay là phường XD), Thành phố Hà Nội (vắng mặt).

2. Bị đơn: ông Lò Văn X, sinh năm 1977; địa chỉ: bản C, xã MC, huyện TG (nay là xã MM), tỉnh Điện Biên (vắng mặt).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn: ông Nguyễn Đình T, Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Điện Biên (có mặt).

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

3.1. Bà Lò Thị K, sinh năm: 1978; địa chỉ: bản C, xã MC, huyện TG (nay là xã MM), tỉnh Điện Biên (vắng mặt).

3.2. Anh Lò Văn P, sinh năm: 2001; địa chỉ: bản C, xã MC, huyện TG (nay là xã MM), tỉnh Điện Biên (vắng mặt).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh Lò Văn P: bà Lê Thị Thúy A, Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Điện Biên (có mặt).

3.3. Bà Lò Thị V, sinh năm 1961; địa chỉ: thôn A, xã C, huyện V, tỉnh Yên Bái (nay là xã C, tỉnh Lào Cai) (vắng mặt).

4. Người kháng cáo: ông Giàng Seo D - là nguyên đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

1. Theo đơn khởi kiện, bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn Giàng Seo D trình bày:

Vào khoảng 12 giờ 45 phút, ngày 03 tháng 3 năm 2024 Giàng Seo D điều khiển xe mô tô biển kiểm soát 27L1-112.57 chở theo vợ là Tráng Thị M đi từ nhà ở bản HK, xã V xuống xã NH để mua đồ dùng gia đình. Khi đến đoạn đường khúc cua Km10+360, đường tỉnh 145 thuộc địa phận bản NC1, xã V, huyện NP, tỉnh Điện Biên bất ngờ gặp xe ô tô tải mang biển kiểm soát 27C-059.38 do Lò Văn P điều khiển ngược chiều, đoạn cua về phía bên trái theo hướng đi của xe ô tô Lò Văn P đã điều khiển xe lấn chiếm hết phần đường của nguyên đơn nên đã làm hai vợ chồng nguyên đơn bị ngã và bánh xe phía trước của ô tô chèn lên người của Tráng Thị M, hậu quả làm Tráng Thị M tử vong trên đường đi cấp cứu do đa chấn thương kín vùng ngực, bụng.

Xe ô tô gây tai nạn là nguồn nguy hiểm cao độ, do ông Lò Văn X đứng tên sở hữu theo quy định tại khoản 3 Điều 601 của Bộ luật Dân sự, thì: *“Chủ sở hữu, người chiếm hữu, sử dụng nguồn nguy hiểm cao độ phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra, kể cả khi không có lỗi, trừ trường hợp sau đây:*

"a. Thiệt hại xảy ra hoàn toàn do lỗi cố ý của người bị thiệt hại"

"b. Thiệt hại xảy ra trong trường hợp bất khả kháng hoặc tình thế cấp thiết, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác".

Nguyên đơn yêu cầu Tòa án buộc bị đơn ông Lò Văn X là chủ sở hữu xe ô tô phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho nguyên đơn và các con, gồm các khoản:

- Chi phí mai táng: 120.000.000 đồng;

- Tổn thất tinh thần: 180.000.000 đồng (tương đương 30 tháng lương cơ sở theo quy định hiện hành);

- Tiền cấp dưỡng nuôi ba người con của Tráng Thị M là Giàng Thị M - sinh ngày 23/10/2011; Giàng Thế Q - sinh ngày 30/5/2016; Giàng Hữu L - sinh ngày 15/9/2018 đến năm 18 tuổi là: 1.167.150.000 đồng; Tổng cộng yêu cầu bị đơn phải bồi thường thiệt hại: 1.467.150.000 đồng.

2. Quá trình giải quyết, bị đơn Lò Văn X trình bày:

Xe ô tô tải biển kiểm soát 27C-059.38 là tài sản hợp pháp của ông và vợ Lò Thị K do ông đứng tên chủ sở hữu, nhưng ngày 03/3/2024 ông giao xe cho Lò Văn P điều khiển đảm bảo các điều kiện theo quy định, khi đó P có giấy phép lái xe hạng C, tai nạn xảy ra do lỗi của Giàng Seo D khi điều khiển xe không làm chủ được tốc độ làm chị M bị ngã vào bánh xe ô tô. Sau khi chị Tráng Thị M chết ông cùng vợ là Lò Thị K và Lò Văn P đã hỗ trợ cho gia đình nguyên đơn 200.000.000 đồng. Bị đơn không đồng ý với các yêu cầu bồi thường của nguyên đơn.

3. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Lò Thị K, anh Lò Văn P trình bày:

Đoạn đường xảy ra tai nạn đèo dốc, Lò Văn P có giấy phép lái xe ô tô hạng C, đi đúng phần đường, xe ô tô đảm bảo các điều kiện tham gia giao thông theo quy định pháp luật. Việc Tráng Thị M chết là do xe mô tô Giàng Seo D điều khiển đi không làm chủ tốc độ, làm cho M bị ngã khỏi xe và văng vào bánh xe ô tô, đây là sự kiện bất ngờ và bất khả kháng ngoài ý muốn, không thể lường trước được nên họ không chấp nhận yêu cầu bồi thường.

Bản án dân sự sơ thẩm số: 06/2025/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2025 của Tòa án nhân dân khu vực 3 – Điện Biên đã quyết định:

1. Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Giàng Seo D về việc yêu cầu bị đơn bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm gồm:

- Chi phí mai táng: 120.000.000 đồng (Một trăm hai mươi triệu đồng).
- Bồi thường tổn thất tinh thần: 180.000.000 đồng (Một trăm tám mươi triệu đồng).
- Cấp dưỡng nuôi 03 người con của nguyên đơn đến khi đủ 18 tuổi: 1.167.150.000 đồng (Một tỷ một trăm sáu mươi bảy triệu một trăm năm mươi nghìn đồng).

2. Về án phí: miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm cho nguyên đơn.

Ngày 07/10/2025, nguyên đơn ông Giàng Seo D kháng cáo yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm sửa toàn bộ bản án dân sự sơ thẩm số: 06/2025/DS-ST ngày 30/9/2025 của Tòa án nhân dân khu vực 3 – Điện Biên theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn giữ nguyên các ý kiến, quan điểm đã trình bày tại cấp sơ thẩm; giữ nguyên nội dung kháng cáo. Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện và yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn, vì cho rằng ông Lò Văn X là chủ sở hữu chiếc xe ô tô biển kiểm soát 27C-059.38, ông Xiên đã giao xe cho anh Lò Văn P điều khiển gây tai nạn ngày 03/3/2024 làm Tráng Thị M tử vong. Căn cứ Điều 601 BLDS năm 2015 yêu cầu ông Xiên có trách nhiệm bồi thường cho những người đại diện hợp pháp của bà M chi phí mai

táng, tổn thất tinh thần, cấp dưỡng nuôi 03 con nhỏ dưới 18 tuổi với tổng số tiền 1.467.150.000 đồng.

Người bảo vệ quyền và lợi ích của bị đơn trình bày tranh luận:

Nguyên nhân tai nạn dẫn đến cái chết của bà M là do ông D điều khiển xe không làm chủ tốc độ gây ra. Lỗi không thuộc về anh P, do đó ông X cũng không có trách nhiệm bồi thường. Trong quá trình điều tra vụ án hình sự, gia đình ông X đã tự nguyện hỗ trợ cho gia đình ông D 200.000.000 đồng. Do yêu cầu khởi kiện và nội dung kháng cáo của nguyên đơn không có căn cứ pháp luật nên Bị đơn không chấp nhận toàn bộ yêu cầu của nguyên đơn, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Người bảo vệ quyền và lợi ích của anh Lò Văn P trình bày:

Tai nạn xảy ra ngày 03/3/2024 là sự kiện bất ngờ đối với anh P, bởi anh D điều khiển xe máy đi nhanh, khi đến khúc cua không làm chủ được tay lái nên xe bị đổ, bà M ngồi sau đã văng vào bánh xe ô tô do anh P điều khiển. Các cơ quan tiến hành tố tụng đã xác định lỗi hoàn toàn thuộc về anh Giàng Seo D, anh P không có lỗi, đã tuân thủ đầy đủ quy định của Luật Giao thông đường bộ. Sự việc xảy ra trong tình huống bất ngờ, khoảng cách quá gần khiến anh P không thể xử lý kịp thời, thuộc trường hợp “sự kiện bất ngờ” theo Điều 20 BLHS, là căn cứ miễn trách nhiệm. Việc giao xe của ông Lò Văn X cho anh P là đúng quy định pháp luật vì anh P có đủ điều kiện điều khiển phương tiện. Do thiệt hại xảy ra hoàn toàn do lỗi của nguyên đơn, nên anh P và ông X không có nghĩa vụ bồi thường theo Điều 584, 601 BLDS 2015. Mặc dù không có lỗi, anh P và gia đình đã tự nguyện hỗ trợ 200.000.000 đồng. Đây là sự chia sẻ dựa trên đạo đức, không phải là nghĩa vụ bồi thường. Bản án sơ thẩm đã ghi nhận sự tự nguyện này là phù hợp. Do yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn không có căn cứ nên không chấp nhận toàn bộ yêu cầu của nguyên đơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Điện Biên phát biểu quan điểm như sau:

- Việc tuân theo pháp luật của Tòa án cấp phúc thẩm và những người tham gia tố tụng đều đảm bảo quy định của pháp luật.

- Về quan điểm giải quyết vụ án: Về yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, có đủ cơ sở xác định, người có lỗi gây ra vụ tai nạn khiến bà M tử vong là nguyên đơn ông Giàng Seo D; hành vi của anh P - người lái xe ô tô được coi là sự kiện bất ngờ theo quy định tại Điều 20 Bộ luật hình sự nên không có lỗi, không phải chịu trách nhiệm hình sự, không phải bồi thường. Nguyên đơn cho rằng ông X sở hữu chiếc ô tô tải BKS 27C-059.38 là nguồn nguy hiểm cao độ, thiệt hại xảy ra trong trường hợp này không thuộc trường hợp bất khả kháng theo quy định tại điểm b khoản 3 Điều 601 BLDS, nên mặc dù không có lỗi nhưng ông X vẫn phải bồi thường. Không có cơ sở để chấp nhận yêu cầu này của nguyên đơn:

Điều 20 Bộ luật hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017, 2025) quy định về sự kiện bất ngờ: “*Người thực hiện hành vi gây hậu quả nguy hại cho xã hội trong trường hợp không thể thấy trước hoặc không buộc phải thấy trước hậu quả của hành vi đó, thì không phải chịu trách nhiệm hình sự*”.

Khoản 1 Điều 156 Bộ luật dân sự 2015 quy định: “... *Sự kiện bất khả kháng là sự kiện xảy ra một cách khách quan không thể lường trước được và không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép*...”.

Trong trường hợp này, mặc dù P là người điều khiển xe ô tô chèn qua người làm bà M tử vong, nhưng thuộc trường hợp “sự kiện bất ngờ”, đồng thời thuộc trường hợp “sự kiện bất khả kháng”, vì sự kiện nêu trên xảy ra một cách khách quan, đột ngột, P không thể lường trước và không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép đó là đánh lái sát vào lề đường bên phải theo chiều đi của mình rồi phanh xe dừng lại ngay sau đó. Do đó, theo quy định tại điểm b khoản 3 Điều 601 BLDS 2015 thì người điều khiển xe ô tô là Lò Văn P và chủ sở hữu xe là ông Lò Văn X không phải bồi thường trong trường hợp này.

Đối với yêu cầu của bà Lò Thị V, để đảm bảo quyền lợi của mình, bà có thể khởi kiện bằng một vụ án khác yêu cầu người có lỗi trong vụ tai nạn nêu trên phải chịu trách nhiệm bồi thường.

Việc Tòa án cấp sơ thẩm bác yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là có căn cứ, không có căn cứ chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn. Đề nghị HĐXX phúc thẩm áp dụng khoản 1 Điều 308 BLTTDS giữ nguyên Bản án sơ thẩm số 06/2025/DS-ST ngày 30/9/2025 của Tòa án nhân dân khu vực 3 - Điện Biên. Về án phí đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ đã được thẩm tra tại phiên tòa, kết quả hỏi tại phiên tòa và trên cơ sở xem xét đầy đủ ý kiến của các đương sự tại phiên tòa Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về tố tụng:

[1.1] Tranh chấp giữa ông Giàng Seo D với ông Lò Văn X là “Tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng về tính mạng do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra” quy định tại khoản 6 Điều 26 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bị đơn có địa chỉ tại xã MM, tỉnh Điện Biên do đó Tòa án nhân dân khu vực 3 – Điện Biên thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền quy định tại Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] Ngày 30/9/2025 Hội đồng xét xử tuyên án sơ thẩm, ngày 07/10/2025 nguyên đơn ông Giàng Seo D nộp đơn kháng cáo theo đường bưu điện là đảm bảo trong thời hạn luật định, do đó kháng cáo hợp lệ.

[1.3] Quá trình giải quyết tại cấp phúc thẩm, xét thấy cần thiết đưa bà Lò Thị V (mẹ vợ của nguyên đơn) vào tham gia tố tụng trong vụ án, căn cứ văn bản trình

bày ý kiến của bà V, Toà án nhân dân tỉnh Điện Biên đã bổ sung bà Lò Thị V vào tham gia tố tụng trong vụ án với tư cách Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[1.4] Tại phiên tòa phúc thẩm, Bị đơn và Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt và có đơn đề nghị xét xử vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 296 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Hội đồng xét xử phúc thẩm vẫn tiến hành xét xử theo quy định của pháp luật.

[2]. Xét nội dung kháng cáo:

Quá trình giải quyết vụ án tại cấp sơ thẩm và tại phiên tòa phúc thẩm, ông D cho rằng: ngày 03 tháng 3 năm 2024 tại đoạn đường khúc cua Km10+360, đường tỉnh 145 thuộc địa phận bản NC1, xã V, huyện NP, tỉnh Điện Biên, anh Lò Văn P điều khiển xe ô tô tải mang biển kiểm soát 27C-059.38 lấn chiếm hết phần đường của nguyên đơn nên đã làm hai vợ chồng nguyên đơn bị ngã và bánh xe phía trước của ô tô chèn lên người của Tráng Thị M, hậu quả làm Tráng Thị M tử vong do đa chấn thương kín vùng ngực, bụng. Xe ô tô này thuộc sở hữu của ông Lò Văn X (bố đẻ của anh Lò Văn P) nên ông D yêu cầu ông Xiên bồi thường.

[2.1] Các tài liệu trong hồ sơ thể hiện: sau khi tai nạn xảy ra, Giàng Seo D bị khởi tố và bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội “Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ”.

Tại Biên bản khám nghiệm hiện trường, Kết luận điều tra xác nhận hành vi của Giàng Seo D đã vi phạm vào khoản 23 Điều 8 Luật Giao thông đường bộ và khoản 3 Điều 5 Thông tư số: 31/2019/TT-BGTVT ngày 29/8/2019 quy định về tốc độ và khoảng cách an toàn của xe cơ giới, xe máy chuyên dùng tham gia giao thông đường bộ:

“Điều 5. Các trường hợp phải giảm tốc độ

Người điều khiển phương tiện tham gia giao thông đường bộ phải giảm tốc độ để có thể dừng lại một cách an toàn trong các trường hợp sau:

...

3. Qua nơi đường bộ giao nhau cùng mức; nơi đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt; đường vòng; đường có địa hình quanh co, đèo dốc; đoạn đường có mặt đường hẹp, không êm thuận;”

Quá trình điều tra vụ án hình sự, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Điện Biên nhận thấy hành vi của Giàng Seo D là lỗi vô ý, D có nhân thân tốt, chưa có tiền án, tiền sự, lao động chính, hiện đang nuôi 03 con nhỏ; đồng thời, D đã tự nguyện sửa chữa, khắc phục hậu quả và đứng ra lo toàn bộ chi phí mai táng theo phong tục tập quán cho Tráng Thị M; đại diện hợp pháp của nạn nhân không yêu cầu bồi thường gì thêm và có đơn xin miễn trách nhiệm hình sự cho D, vì vậy việc truy cứu trách nhiệm hình sự đối với Giàng Seo D là không cần thiết; căn cứ vào khoản 3 Điều 29 của Bộ luật Hình sự, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Điện Biên đã ra Quyết định đình chỉ điều tra vụ án hình sự số: 996/VPCQCSĐT và Quyết định đình chỉ điều tra bị can số 253/VPCQCSĐT ngày 08/4/2025 đối với Giàng Seo D.

[2.2] Quá trình điều tra vụ án hình sự, Cơ quan điều tra đã kết luận: quá trình điều khiển xe ô tô biển kiểm soát 27C-059.38 của Lò Văn P đi vào đường quanh co, đèo dốc, P đã giảm tốc độ và điều khiển xe ô tô đi về phần đường bên phải theo chiều đi. Khi Giàng Seo D điều khiển xe mô tô chở Tráng Thị M đi ngược chiều bị trượt đổ làm M ngồi phía sau xe ngã văng vào bánh trước xe ô tô của P, do khoảng cách quá gần và đột ngột nên P không kịp tránh và không kịp phanh cho xe ô tô dừng lại, mà chỉ kịp đánh lái về phía bên phải theo chiều đi để tránh va chạm và sau đó phanh xe dừng lại. Xét thấy đây được coi là sự kiện bất ngờ theo quy định tại Điều 20 Bộ luật Hình sự, hành vi của P không có đủ dấu hiệu để cấu thành tội phạm.

Các tài liệu trong hồ sơ như: Kết luận điều tra vụ án hình sự, Cáo trạng, lời khai của Lò Văn P, Lò Văn X, Lò Thị K... không có tài liệu, chứng cứ nào chứng minh tại thời điểm xảy ra tai nạn, Lò Văn P có lỗi gây ra cái chết của bà Tráng Thị M.

[2.3] Ông Lò Văn X là người đứng tên chủ sở hữu xe ô tô tải biển kiểm soát 27C-059.38, tuy nhiên xe ô tô này là tài sản chung của ông X và bà Lò Thị K nên Tòa án cấp sơ thẩm đưa bà K tham gia tố tụng với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là đúng quy định của pháp luật.

Ngày 03/3/2024, ông Lò Văn X giao xe cho anh Lò Văn P (con trai) điều khiển đảm bảo các điều kiện theo quy định, anh P có giấy phép lái xe hạng C, không sử dụng chất kích thích khi tham gia giao thông; xe ô tô có đầy đủ các giấy tờ theo quy định.

Tại Điều 584 của Bộ luật Dân sự quy định về ***Căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại***:

1. *Người nào có hành vi xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, uy tín, tài sản, quyền, lợi ích hợp pháp khác của người khác mà gây thiệt hại thì phải bồi thường, trừ trường hợp Bộ luật này, luật khác có liên quan quy định khác.*

2. *Người gây thiệt hại không phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại trong trường hợp thiệt hại phát sinh là do sự kiện bất khả kháng hoặc hoàn toàn do lỗi của bên bị thiệt hại, trừ trường hợp có thỏa thuận khác hoặc luật có quy định khác.*

3. *Trường hợp tài sản gây thiệt hại thì chủ sở hữu, người chiếm hữu tài sản phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại, trừ trường hợp thiệt hại phát sinh theo quy định tại khoản 2 Điều này.”*

[2.4] Tại phiên toà phúc thẩm nguyên đơn không cung cấp thêm tài liệu, chứng cứ mới làm thay đổi nội dung vụ án hoặc để chứng minh cho yêu cầu kháng cáo của mình là có căn cứ.

[2.5] Hội đồng xét xử phúc thẩm thấy rằng, các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án không có tài liệu nào chứng minh hành vi điều khiển xe ô tô của Lò Văn P là nguyên nhân gây ra cái chết của bà Tráng Thị M.

Tai nạn xảy ra sự kiện bất ngờ mà Lò Văn P không thể thấy trước để tránh hoặc làm giảm thiệt hại; thiệt hại chết người hoàn toàn không phải do Lò Văn P có

lỗi gây ra. Do đó không có căn cứ để buộc ông Lò Văn X phải có trách nhiệm bồi thường thiệt hại.

Sau khi tai nạn xảy ra, gia đình ông Lò Văn X, bà Lò Thị K và anh Lò Văn P đã chủ động, tự nguyện bồi thường, hỗ trợ cho gia đình Giàng Seo D số tiền 200.000.000 đồng (hai trăm triệu đồng) là đã thể hiện tính nhân văn, sự chia sẻ, bù đắp một phần mất mát, tổn thương đối với người thân và gia đình của người bị thiệt hại.

Ông Giàng Seo D khởi kiện yêu cầu ông Lò Văn X phải bồi thường tổng số tiền là 1.467.150.000 đồng gồm: chi phí mai táng; tổn thất tinh thần; cấp dưỡng nuôi 03 người con của nguyên đơn đến khi đủ 18 tuổi là không có căn cứ pháp luật nên Toà án cấp phúc thẩm không có cơ sở chấp nhận.

[3]. Từ những nhận định, đánh giá nêu trên, xét thấy kháng cáo của nguyên đơn ông Giàng Seo D là không có căn cứ nên không chấp nhận, cần giữ nguyên quyết định của Bản án sơ thẩm như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Điện Biên tại phiên tòa phúc thẩm.

[4]. Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận thấy quá trình giải quyết vụ án, Toà án cấp sơ thẩm còn có một số thiếu sót như sau:

4.1. Xác định thiếu người tham gia tố tụng: nguyên đơn khởi kiện yêu cầu bị đơn bồi thường tổn thất tinh thần cho những người đại diện hợp pháp của người chết, trong đó có phần tổn thất tinh thần cho bà Lò Thị V (là mẹ đẻ của Tráng Thị M), nhưng Toà án cấp sơ thẩm không xác minh, thu thập chứng cứ để đưa bà Lò Thị V vào tham gia tố tụng trong vụ án là thiếu sót. Tại cấp phúc thẩm, bà Lò Thị V có văn bản trình bày ý kiến và đồng ý tham gia tố tụng nên thiếu sót này đã được khắc phục.

Trường hợp bà Lò Thị V có tranh chấp về số tiền gia đình ông Lò Văn X, bà Lò Thị K và anh Lò Văn P đã bồi thường 200.000.000 đồng hoặc yêu cầu người có lỗi gây ra cái chết cho Tráng Thị M phải bồi thường thì có quyền khởi kiện bằng vụ án dân sự khác.

4.2. Tuyên không đúng phạm vi kháng cáo của Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bản án sơ thẩm tuyên “*Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo bản án **phần liên quan đến quyền lợi nghĩa vụ** trong thời hạn 15 ngày ...*”

Theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của BLTTDS thì Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là “*Đương sự trong vụ án dân sự*”. Tại Điều 271 của BLTTDS quy định: “*Đương sự,... có quyền kháng cáo bản án sơ thẩm, quyết định tạm đình chỉ giải quyết vụ án dân sự. quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự của Toà án cấp sơ thẩm để yêu cầu Toà án cấp phúc thẩm giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm*”. Như vậy, Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Những thiếu sót nêu trên không cần thiết phải huỷ/sửa bản án sơ thẩm, nhưng HĐXX phúc thẩm yêu cầu Toà án cấp sơ thẩm cần rút kinh nghiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

[5]. Các quyết định khác của Bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

[6]. Về án phí phúc thẩm: Người kháng cáo ông Giàng Seo D yêu cầu bồi thường về tính mạng, đồng thời là đồng bào dân tộc thiểu số, sinh sống ở xã có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn. Vì vậy, căn cứ khoản 1 Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm d, đ khoản 1 Điều 12, khoản 6 Điều 15 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 về án phí và lệ phí Tòa án, miễn án phí dân sự phúc thẩm cho ông Giàng Seo D.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Giàng Seo D.

- Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số: 06/2025/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2025 của Tòa án nhân dân khu vực 3 - Điện Biên.

2. Về án phí phúc thẩm: căn cứ khoản 1 Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm d, đ khoản 1 Điều 12, khoản 6 Điều 15 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí và lệ phí Tòa án. Miễn án phí dân sự phúc thẩm cho ông Giàng Seo D.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án (29/01/2026).

Nơi nhận:

- TAND khu vực 3 - Điện Biên;
- VKSND khu vực 3 - Điện Biên;
- VKSND tỉnh Điện Biên;
- THADS tỉnh Điện Biên;
- Các đương sự;
- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp;
- Lưu: Hồ sơ vụ án, HCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(đã ký)

Hoàng Thị Hòa